

Innhold

Forord	5
---------------------	---

Innledning	17
Skolen – en sammensatt arena	17
Bokens hensikt	19
Studien Tilpasset opplæring i praksis	21
Bokens oppbygging	22
Del 1 Tilpasset opplæring – viktig, men krevende	22
Del 2 Tilpasset opplæring – mulig å mestre	23

Del 1

TILPASSET OPPLÆRING – VIKTIG, MEN KREVENDE	25
---	----

Kapittel 1

Tilpasset opplæring i en skole for alle	27
Hva er tilpasset opplæring?	27
Likeverdige muligheter	28
Rett og plikt	29
Tilpasning for alle	30
Individet i fellesskapet	32
Grunnlaget for tilpasset opplæring	36
Enhetsskolen	37
På vei mot en skole for alle	39
Læreplanene	41
Oppsummering	43

INNHOLD

Kapittel 2

En skole for alle - intensjon eller virkelighet?	45
Alle-begrepet	45
Hvem er de andre?	47
Frafall	49
Sosial utjevning	51
En skjult læreplan	53
Oppsummering	55

Kapittel 3

Utfordringer knyttet til tilpasset opplæring i praksis	57
Lærere som bakkebyråkrater i velferdsstaten	58
Lærerlivskvalitet	60
En sammensatt lærerrolle	62
Den krevende tilpassede opplæringen	63
Et uklart begrep	64
Krevende klasser	66
Ressurser – en mangelvare?	68
Tiden som ikke strekker til	70
Tidstyrene	72
Paradoksene	75
Utilstrekkeligheten	77
Privatpraktiseringen	78
Oppsummering	80

Del 2

TILPASSET OPPLÆRING - MULIG Å MESTRE	83
---	----

Kapittel 4

Den profesjonelle lærer og tilpasset opplæring	85
En samlet profesjonell kompetanse	86
Forpliktelsene	89
Følge opp	89
Følge med	90
Kartlegging og dokumentasjon	91
Observasjon	93
Kartleggingsprøver	94
Dokumentasjon	96
Språkbevissthet	98

INNHOLD

Klasseledelse	100
Mulighetsjakt	104
Fra privatpraktisering til felles praksis	106
De viktige relasjonene	108
Blikket for den enkelte	111
Eleven som aktør	113
Oppsummering	114

Kapittel 5

Tilpasset opplæring i praksis	115
Undervisning på ulike måter	116
Formidling i hel klasse	117
Tegneseriene.....	120
Stasjonsundervisning	121
Ordklassene.....	123
Religionene.....	124
Kurs	125
Den sjuende uken	126
Grammatikkrepeticjonen.....	127
Prosessorientert arbeid	129
Prosessorientert skriving	132
Stormen	133
Personbeskrivelsene.....	135
Naturområdene.....	136
Mappearbeid	138
Bruksgjenstanden	139
Muntlige ferdigheter	140
Something I like and A place I want to go	140
Den gode formidlingen	141
For krevende?	143
Nye muligheter med IKT	145
Omvendt undervisning	149
Den omvendte matematikken	151
Wiki	152
Andre verdenskrig	153
Digital fortelling	157
Rett og galt.....	158
Leirklumpene	160
Lydopptak	162

INNHOLD

Ich	163
Fiseboka.....	163
Bilde- og videoopptak	164
Blomst, blad og bever.....	165
Den hvite sausen	166
Skjermopptak	167
Teksten.....	167
Regnearket	168
Flere muligheter	169
Tema- og prosjektarbeid	169
Det var en gang	170
Arbeidsplaner	173
De individuelle planene	175
Løypene	176
Lære å lære	177
Menneskekroppen.....	179
Famous people	180
De gode eksemplene	181
Godbitene og de ikke fullt så gode bitene	183
Modellteksten	184
Ting og tang	186
Læringspartner.....	187
Utgangspassord	187
Grønt hefte.....	188
A3-format og en oppgave av gangen.....	188
Skaleringssspørsmål og læringsdetektiv	188
Dialogen	189
Puslespillene	190
Spillene	190
Speakers' corner.....	191
Tegnene	191
Google-dokumenter	192
Ikke alt på en gang	192
Oppsummering	193

Kapittel 6

Vurdering som tilpasset opplæring	195
Vurdering av og for læring	195
Sentrale begreper	198

INNHOLD

Muligheter og fallgruver	200
Mål og kriterier.....	201
Makt til og makt over	203
En kvantitativ eller kvalitativ tilnærming?	204
De konstruktive vurderingene	207
Vurderingsformer	210
Elevsamtalet	210
Logg	214
Faglogg.....	217
Prøver	218
Individuelle nivådifferensierte prøver	219
Før- og ettertesten.....	220
Prosessorientert arbeid med prøver.....	221
Avkrysnings- og utfyllingsprøver	222
Par- eller gruppeprøver	223
Muntlige prøver.....	223
Muntlig presentasjon.....	224
Oppsummering	226
Tilpasset opplæring – viktig og krevende, mulig og givende	227
Litteratur	231

